

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău (jud. A. Catană)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A.Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Dumitru Visternicean
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Leca împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea refuzului, obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei din 25 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 14 iulie 2014, Andrei Leca a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, ÎS „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne solicitând declararea ilegală a refuzului privind recalcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei prin includerea perioadei 02 octombrie 1989-12 august 1991 cu avantaje, aplicând coeficientul 2, obligarea Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova de a-i recalcula vechimea în serviciu la stabilirea pensiei pentru toată perioada serviciului în organele afacerilor interne cu includerea în calcule a perioadei serviciului ca milițian (polițist) al plutonului de pază al secției de expertiză judiciară și medico-legală a Spitalului nr. 1 de Psihiatrie al Ministerului Sănătății, și anume 02 octombrie 1989-12 august 1991 cu avantaj, aplicând coeficientul 2, obligarea Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova de a-i recalcula și achita diferența neplătită la pensie începând cu 08 mai 2005 și până în prezent, rezultând din vechimea în serviciu recalculată, încasarea de la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și ÎS „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne a prejudiciului moral în mărime de 50000 lei, obligarea Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova de a-i indexa sumele neplătite în termen conform art. 64 al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993 și încasarea cheltuielilor de judecată din contul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la data de 02 octombrie 1989 a fost numit în funcția de milițian al Secției pază de pe lângă Secția Afacerilor Interne Lenin al DAI or. Chișinău (actualmente Inspectoratul de Poliție Centru al Direcției de Poliție mun. Chișinău), iar în perioada 02 octombrie 1989 - 12 august 1991 a activat ca milițian și ulterior ca polițist al Secției pază de pe lângă Secția Raională a Afacerilor Interne Lenin or. Chișinău, în cadrul plutonului de pază al secției speciale a Spitalului de psihiatrie, însă această perioadă nu a fost luată în considerare la calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei. În susținerea poziției sale, reclamantul a indicat ordinul șefului SP de pe lângă Secția Raională a Afacerilor Interne Lenin nr. 167 din 27 decembrie 1989, ordinul șefului SP de pe lângă Secția Raională a Afacerilor Interne Lenin nr. 26 din 16 februarie 1990, ordinul șefului SP de pe lângă Secția Raională a Afacerilor Interne Lenin nr. 39 din 18 martie 1990.

A afirmat că, s-a adresat cu o cerere către Ministerul Afacerilor Interne prin care a solicitat eliberarea unui șir de documente ce ar demonstra calcularea neconformă cu legea a pensiei pentru limita de vârstă, ce a rămas fără răspuns, din care cauză la 26 octombrie 2012 a mai depus o nouă cerere cu aceleași cerințe, ce nu a fost examinată, din motiv că nu sunt argumente noi. Pentru obligarea Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova să elibereze documentele oficiale cu caracter personal solicitate, la 03 decembrie 2012 s-a adresat cu o acțiune în judecată, care a fost admisă prin decizia din 10 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și menținută de instanța ierarhic superioară.

A declarat că, la 30 mai 2013 s-a adresat cu o nouă acțiune în instanța de judecată pentru constatarea faptului ce are valoare juridică și anume că în perioada 02 octombrie 1989 - 12 august 1991 a activat ca milițian (polițist) al plutonului de pază al secției de expertiză judiciară și medico-legală a Spitalului nr. 1 de psihiatrie al Ministerului Sănătății, pentru care vechimea în serviciu la stabilirea pensiei pe linia Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova urmează să fie calculată cu avantaj, aplicând coeficientul 2.

A menționat că, în aceeași perioadă, la 17 mai 2014 a depus o cerere prealabilă către Ministerul Afacerilor Interne și ÎS „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne prin care a solicitat recunoașterea perioadei 02 octombrie 1989 - 12 august 1991 ca perioadă de activitate și recalcularea vechimii în serviciu și a pensiei cu achitarea diferenței de pensie începând cu data de 08 mai 2005 și până la moment. Prin scrisoarea din 17 iunie 2014, cererea a fost lăsată fără examinare, deoarece ar fi fost depusă a doua oară și din motiv că asupra pretențiilor invocate în cerere s-ar fi expus instanța de judecată. Răspunsul ÎS „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne fiind similar.

La 12 august 2016, Andrei Leca, prin intermediul avocatului stagiar Eugeniu Musteață, a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând admiterea cererii de chemare în judecată depusă de Andrei Leca la 14 iulie 2014.

Prin hotărârea din 17 august 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Leca și s-a obligat Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova de a-i recalcula lui Andrei Leca vechimea în muncă la stabilirea pensiei cu includerea în calcule a perioadei serviciului ca milițian al plutonului de pază al secției de expertiză judiciară și

medico-legală a Spitalului nr. 1 de Psihiatrie al Ministerului Sănătății (perioada 02 octombrie 1989-12 august 1991) cu avantaj, aplicând coeficientul „2”; s-a obligat Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova de a-i recalcula și achita lui Andrei Leca diferența la pensie începând cu 08 mai 2005 și până în prezent rezultând din vechimea de muncă recalculată; în rest acțiunea s-a respins.

Prin decizia din 25 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 17 august 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

La 04 decembrie 2017, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 25 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 17 august 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată și depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În motivarea recursului s-a invocat că în contextul Legii contenciosului administrativ, actul administrativ poate fi anulat, în tot sau în parte, dacă a fost emis contrar prevederilor legale, dacă a fost emis cu încălcarea competenței, dacă a fost emis cu încălcarea procedurii, însă reclamantul nu a indicat ce ar fi fost încălcat la emiterea actului administrativ.

Opinează că, nu este clar în baza cărei legi solicită reclamantul recalcularea vechimii în serviciu pentru perioada de activitate 02 octombrie 1989-12 august 1991, deoarece actul legislativ produce efecte doar cât este în vigoare și nu are caracter retroactiv.

Consideră că, la caz nu poate fi invocată lezarea dreptului la pensie, deoarece reclamantul a beneficiat lunar de pensie. La fel, specifică că nu este clar ce termen a fost invocat de reclamant, deoarece s-a pensionat la data de 08 mai 2005.

Remarcă că, nu este clar nici referitor la termenul general de prescripție, deoarece conform art. 1424 Cod civil, acțiunea în repararea prejudiciului se prescrie în termen de 3 ani din momentul în care persoana vătămată a cunoscut sau trebuia să cunoască existența prejudiciului. Iar, conform art. 61 alin.(1) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, termenul de recalculare a pensiei este de 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare.

Susține că, încălcările admise au dus la soluționarea greșită a cauzei, din simplu motiv că răspunsul oferit reclamantului este al Inspectoratului General al Poliției care nu a fost parte pe dosar.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 25 aprilie 2017, iar Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a declarat recurs la 04 decembrie 2017.

Materialele cauzei atestă că decizia contestată a fost expediată participanților la proces, conform scrisorii de însoțire (Vol. II, f.d.74), însă date despre recepționare acesteia, lipsesc. La cererea reprezentantului Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova adresată la 07 septembrie 2017 către Judecătoria Chișinău (sediul Centru) (Vol.II, f.d.79), recurentul a recepționat decizia instanței de apel la

02 noiembrie 2017, conform avizului de recepție (Vol.II, f.d.82). Astfel, recursul se consideră a fi declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva deciziei din 25 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Dumitru Visternicean

Mariana Pitic